

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Geistliche Sammelhandschrift: Auszüge aus dem 'Hochalemannischen Prediger', den 'St. Georgener Predigten' und dem 'Baumgarten geistlicher Herzen'. - Kurztraktate und Dicta. - Ps.-Gottfried von ...

Pseudo-Gottfried von Straßburg

Dominikanerinnenkloster St. Katharinental bei Diessenhofen, [1 Viertel 14. Jh. (I–III) / 2. Viertel 14. Jh. (IV)]

Neun Nutzen von Gedanken an das Himmelreich

[urn:nbn:de:bsz:31-376533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-376533)

senckmüchtig machet
wand vns trühet elly
zyt idē mine wallende
blut eines naturliehen
sones an nüt v muge
brankheit ir zungen gegē
der krankheit des men
schelichen kornes selig
ist er d' d'z trink mit
netlich ir in ket Sant
pavlys sprichet d' vns
wandelung sol sin in
dem hymel vñ sprich
viser lyre in dem ewi
gelio swa din schaz mē

sehe ist da
vñ son d'
vñ redest
vñ son d'
ist der vñ
d' d' d' d'
vñ son d'
d' d' d' d'

sehe nit da nit och din ly
 vn sw du hep hast da
 wo redest du gern nit de
 vnser lyre din schaz so
 nit och vnser herze alle
 dikost bi im es sint ab
 rone sache vnderlich
 dar vmb din wande
 lange idem hmel rich
 sol im **D**ierst d dy
 tele die gnade vn lyze
 karr idem hmel sehe
 plet als d bigel die ly
 ze karr vn hong linn
 v de blume lyget also

77
D wize in tugent vñ
frucht nemet alhy sol di
sel alle in tugent vo gotte
nemē vñ als der bon wal
set vo d wize also son
wir walsen vo gotte
Dant sprichet herre
mir ist gvt d ich an dir
hast Er sprichet och h
re ich han dich an geles
da vo vromet sich mñ hz
vñ lobet dich mñ zunge
vñ vromet mñ lip ioung
z vñ frucht Di and sach ist
d d mēsche d engel sprach

lorne van als die engel
nit mit wortē redont
also mit vlt leme redet mit
got mit tugentliche ge
denke **S**wer al niemē
v̄ de lant komē wil da
er in er zoge ist d̄ kan
noch nit and sprich wā
als mā da spulget zeredē
also sint d̄ h̄ze d̄ niem
ide h̄mel went komē
ad selte zeame d̄ v̄lot
die k̄niet och nit wā
v̄m̄ez v̄ v̄p̄ḡding
d̄ r̄ibe wā och v̄ h̄ze nit

v̄p̄ḡd
D̄ v̄o sp
D̄ v̄o sp
och v̄o de
dige d̄ v̄
D̄ v̄o sp
ist h̄sel
v̄ sprich
v̄m̄ez v̄
v̄ d̄ v̄o
als v̄p̄ḡd
v̄o nit
v̄o v̄ḡt
got v̄ d̄ alle
ist v̄ alle

18
vppige dige vmbegit
Da vo spricher sant Johas
vo de ordnung d' redor
och vo der erde vñ vo de
dige du vñ ortrich sint
De lyce gab vñser lyce
in Kuch mit de sehlagen
vñ sprich nu mit dir di
ienet vñ de brustogen
vñ d' erde sol di spile si
als mit d' lyce lyce gespi
let mit vñ vgede al du
vñ vgerthast seledu sly
get vñ allet de vñ ortrich
ist vñ alle erent vñ wan

got dē si buch er mit ir
gedāke d'it ob alle creatu
re als d' adel fluyget vō
alle vogel als sol och du sele
fluygen vñ siel ringe
vbot alle creaturē vnz
dē si got vnder **D**
dritē sach ist dē d'ly on
luyter wirt mā si dē
lich moner d' wirt erlyh
tot als vnsou hie spricht
ich bi ai lieht d' welt mā
si vō va erluyter wirt
d' vallet kyne si ab lēte
zū dē lieht kymer d' stotet

siel d'it
d' wirt
sach d'it
vñ r
ne vñ
erou ne
ist d'it
lich d'it
p' r
mit d'
her vñ
mit z
wirt ai
sedon
ist d'it

79
sich dake **D**u selest gelich
d' kroune die sint johans
sich du seinst v' dem man
v' wegklart mit d' son
ne v' hat v' r' h' ob' an
eron mit zwelf st'ne. Als
ist du selest du v' l' v' g' nich
lich d' ig' v'nd in s'nt hat
g' r' r' r' r' r' v' n' ist beklaudet
mit de licht g' r' r' r' v' n'
hat v' r' h' ob' a' eron
mit zwelf rugende da
b' u' r' t' an eron mit zwelf
f' r' o' d' o' n. **D**u vierde sich
ist d' du selest mit v' r' t'

i dē h̄m̄elrich v̄n dā h̄m̄el
ich wirt w̄t s̄ d̄k̄ mit
s̄n̄e ḡd̄n̄k̄e i dē h̄m̄el
nich bigor n̄t dē erk̄n̄et
och got v̄n die h̄aligen v̄n
w̄rt i h̄ilich **G**od selte
alder niemor mit s̄n̄e
h̄z̄e i dē h̄m̄elrich k̄v̄n̄et
wie sold erk̄n̄t v̄dē v̄n
wie mag er w̄z̄e wie die
h̄alige v̄n die h̄ engel mit
got sint ald wie m̄ got
h̄ i erk̄n̄e d̄ als fr̄on̄de
i dē h̄m̄el n̄t v̄n i dē
als v̄n erk̄n̄t v̄n dē h̄m̄el

port
h̄z̄e v̄n
w̄h̄l̄
ich ḡd̄
mal
v̄n dē
h̄z̄e
wie m̄
galk
v̄n m̄
h̄z̄e
n̄t
h̄z̄e
h̄z̄e
h̄z̄e
h̄z̄e

port bekomet vñ spreche
 hie rñ mir vñ so spiche or
 which ich enwig wet in hie
 ich geleich och nie tde in
 ma dical wol de erkant
 sit zu de spich or vil nütlich
 ich erkene vol wol in hie
 dike hie gewesin mit vrom
 gault in loue och rñ mir
 lip vñ mit sel hie se. **D**
 lvee luche ist de dely o
 mit entränet rade vñ in
 fud. **D** hie dike an de
 hestel vñ de vñ mit mabig
 also g. pich hie d. sel vñ

de hze d' mit bose vñ vngere
dige vñle gat d' wirt ent
ramet. Al der mēliche d' dize
mit got wouet des h' gebu
let name vñ l'chz vñ l'chz
selig sit die ain name hze
hat vñ sy lot got sehe vñ
got wil r'ue i de name hze
ze **D**u st' v' sache ist d' du
sele gesthet wirt an got
d' wirt vñ vñ d' d' mēliche le
mit wirt ze alle arb' mē
vñ de m' end' d' d' ist ze
gros zeldene noch ze r'
de d' v' got. Al die l'ue die

sol' m'
metrich
pult n'
l'ib' vñ
wilt r'
erit r'
ly d' an'
vnt och
stetue s'
vñ m'
d' h'me'
let so s'
an gat al
g'p'her
de l'ge sol'

77
Seltw̄ mit ir h̄ze oge d̄ hi
metrich seh̄wert die r̄nḡer
n̄ht̄ in kl̄um̄ diḡ d̄yr got̄ ee
l̄id̄ḡ w̄ā i k̄el̄ih̄et̄ al̄ḡ den
w̄ild̄e r̄offen̄ so mā d̄yze
orit̄ mit̄ sol̄ so er̄sch̄h̄et̄
lȳd̄ an̄ne kl̄um̄ diḡ al̄ḡ
r̄unt̄ och̄ die l̄yre d̄ie n̄ht̄
st̄r̄uē fir̄ v̄o got̄es̄ m̄ine
v̄n̄ n̄ht̄ er̄ken̄ē die v̄rode
d̄ȳ h̄im̄elrich̄ die er̄sch̄ri
h̄et̄ so sō in̄ kl̄um̄ v̄r̄bar̄
an̄ ḡat̄ al̄ḡ d̄e w̄ild̄e r̄oḡ d̄e
ḡel̄ih̄et̄ da v̄o w̄ā ir̄ mā
del̄ygē s̄eltw̄ id̄ē h̄im̄el̄ ut̄

vñ si mit d' mine nhr kret
tig worde sit ab die lyre
die dake i de himel sit die
wder kyn an gottes dienst
vñ in sit mine wñ in mag
dig enkär bescheyd. so vō got
re. schande. als du sele spelt
id mine buch du mungist
stirke als d' tot wñ als d' tot
die sele schudet vō de libe
also schadet och du mine
de meshe vō alle digen
vñ bidet die sele zu gottes
wñ. s. sigot ließe e. ließe
elb dig vñ d' leben. Du

Niede sicut
de nach v
himmel en
wrt me
et lerne p
id nat als
de zw n
id die e
engel bild
vō sprig
wiser sive
helvdung
et mach
vñ de b
vñ so sit

Inbede sach ist d. du sol d. ruge
 de nach volget die si d. de
 himel erkener hat zu es
 wart me ding sloge die
 of lerne sol als d. arien g. re
 W. hat als ist vmb die ruge es
 de sw. n. ruge de lerne wil
 d. sol d. ike got an sehe d. ist
 d. engel bildet wa. er ist nu
 v. sprug all ruge de swen
 v. ier h. re moillan h. re v. vud
 lich d. i. g. h. macho so spruch
 er mache als du. in mir sehe
 v. de. b. ge. i. k. v. l. d. du sehe
 r. v. so si ruge de lerne vil

83
Sprichant **D**u roep man
lyc hant in la hant in
gvt v' o' r' r' u' ch' v' u' s' d' e' v' o'
nam of d' e' g' r' u' f' e' l' a' b' d' e' h' z' d'
hat er i d' e' h' m' i' e' l' g' e' f' l' o' h' e' t'
da v' o' m' o' g' t' a' n' e' i' d' a' m' l' e' h' a' g'
d' e' b' e' s' e' h' e' a' n' d' o' r' l' e' l' e' v' u' g'
h' e' g' t' n' u' t' a' n' d' e' r' y' v' a' d' e' y'
h' z' e' n' d' a' v' o' h' a' t' o' c' h' d' e' r' v' e' l'
n' u' t' l' o' g' h' e' l' o' d' h' z' d' e' l' o' n' v' u' t'
i' d' u' v' u' g' e' s' t' a' t' z' e' h' m' i' e' l'
l' e' n' d' e' d' a' i' t' e' s' b' e' h' v' e' t' v' o' z'
d' e' r' v' e' l' v' a' v' o' z' d' e' n' v' u' g' e'
d' e' **D**u' l' y' c' h' g' e' l' i' c' h' e' g' y' p'
m' u' d' i' h' z' v' u' r' v' e' l' d' e'

